

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.

Un număr costă 20 bani.

INSERȚIUNILE:

Un rind petiț sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petiț 50 bani.

Prenumerățiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Cernăuț, 4 Mart 1908.

Am susținut în numărul trecut, că »sute de procese de ale poporului nostru se pierd, sute de gospodării românești trec în minile străinilor din cauza, că judecătorul în multe cazuri nu cunoaște limba poporului și acesta nu l'înțelege pe judecător. E drept, că la aceste stări triste, multă vină poartă și împrejurarea, că nu avem unde să ni creștem juriscouzulții noștri în sens național românesc; nu mai puțină vină ni cade însă și noauă însine în circă, căci totdeauna am fost în afacerile aceste prea indolenți.

Legea fundamentală de stat ni garantează dreptul de a înainta judecătorilor acțiunile, opozițiunile, recursurile, apelurile și în fine toate hărțile noastre în limba românească.

Cu toate aceste noi însă nici când nu ne-am uzat de acest drept și rău am făcut.

Universitatea noastră din țară există deja dela anul 1875, va să zică mai mult de 30 ani. Sute de tineri și-au luat la această universitate licența în științele jurisprudenței, dedicându-se apoi în cea mai mare parte carierei judecătorești și numai în parte mică carierei avocatoresce.

Există o ordinațiune prea înaltă încă de'naintea anului 1875, care dispune, că hărțile prezentate unei autorități în o limbă a țării noastre să fie rezolvate în aceea limbă, în care au fost prezentate.

În virtutea acestei ordinațiuni și hărțile prezentate judecătorilor în limba noastră, ar trebui să fie rezolvate tot în limba noastră.

Dar se prezintă vr'o astfel de hirtie în limba românească? Până mai anul trecut maică nici nu se pomenea de astfel de lucru; abia în timpul din urmă, de când s'a așezat în Suceava un tânăr avocat cu mult sentiment național, dl Dr. Dragoș Bumbac, se mai văd la judecătoria și tribunalul din Suceavă hărțile prezentate în limba românească, hărțile, cari urmează a fi rezolvate tot în aceasta limbă. Și afacerea asta se deapănă mai ușor de cum credeam, căci judecatori români avem, mila Domnului, destui, și aceștia, resolvând aceste hărți în limba de prezentare, nu fac alta, decît că urmează unei dispozițiuni existente.

Cum am sta noi astăzi, dacă toți avocații români s'ar uza de dreptul, ce li compete?

În toate orașele avem avocați români, cari în mare parte trăesc din sudoarea poporului împrișinat prin cele procese. Dacă știu domniile lor a lua resplată pentru munca lor dela împrișinați, de ce nu grijesc ca împrișinatul, care i-a dat încrederea, să fie scutit de toată dauna? Toate hirtile, pe cari au să le prezenteze, ei în limba germână le stilizează. Rezoluțiunile urmează firește, tot în limba germână și eată că bietul împrișinat român, se trezește acasă cu un »soroc« nemțesc. Ca să înțeleagă, ce zice acel soroc, bietul aleargă acuma în comuna sa de la Stan la Bran, pină ce află pe unul, care să-i tâlmăcească acest soroc. Și de câte ori e bietul împrișinat dus în eroare de oameni răuvoitori sau de străini interesați la această afacere, prin tâlmăcire falză a acestui »soroc« o putem auzi zilnic în toate salele de pertractări. Deci pe lingă, că bietul împrișinat a pierdut procesul, el a mai dat pentru înăntarea unei hirtii în afacerea sa, hirtie, care nu ia adus nici un folos, încă și bani grei. Altfel ar sta lucrul, dacă acea hirtie ar fi fost stilizată în limba română. Rezoluțiunea ar fi urmat asemenea în limba română și »sorocul« ajuns în minile împrișinatului român, ar fi citit și înțeles de el și ai săi, și el așa scutit de ori ce daună.

În Cernăuț, Suceavă, Rădăuț, Cimpulung etc. avem mai mulți avocați români, cari au o clientelă română de tot mare. Nu odată au fost domniile lor somați să încerce a stiliza hărțile, ce au a fi prezentate judecătorilor, în limba românească, căci în cazul acesta, afară de avantajele, ce le-ar ave poporul împrișinat, noi am mai reuși de a avea judecatori exclusiv români, sau cel puțin judecatori, cari toți ni cunosc limba noastră. Toate somațiunile au fost însă zădarnice și aici nu au fost alte momente decizătoare, decît lipsa de bunăvoință. Starea avocaților la noi e cea mai liberă. Fiind avocatul șeful său propriu, și neatrînd dela nimene altul, prin urmare liber fiind de ori ce influență din partea unei autorități oareșcare, nimene nu-i poate influența faptele sale. Dacă ar fi avut deci domniile avocați cea mai

puțină bunăvoință pentru afacerea asta, ea de mult era rezolvată în senz național și poporul nostru scutit de multe daune.

Ca bărbați cu doctoratul în jurisprudență, avocații noștri cunosc perfect întreaga terminologie juridică romană. Ar fi fost greu de a construi cu ajutorul acestei terminologii un izvod al terminilor juridici românești uzitați la fiecare moment și da acest izvod publicității? Între avocații români se află unul, care mulți ani a fost chiar translator pentru limba română, bărbat, care cunoaște limba română tot atît de perfect ca și pe cea germână? Oare nu dispune d-sa de timpul necesar ca să compună un manual de exemple în limba română, analog cum a făcut-o un judecător când cu aplicarea procedurii civile celei noi în limba germână, cari să arete cum au să fie stilizate diferitele acțiuni, opozițiuni, recursuri, apeluri etc.? Un astfel de manual ar avea pentru noi o valoare extra ordinară, afară de aceea, că în scurt timp am putea curăți limba noastră de niște terminii juridici nemțesci, cari ni caracterizează astăzi limba noastră?

Terminologia legislaturii din regatul român e destul de clară ca să ni poată servi ca model. Ar fi greu, ca cu ajutorul ei să se compună un astfel de manual?

Acum, cînd sîntem strămtoriți pe toate terenele, cînd la aplicarea tinerilor noștri în servicii publice ni se fac greutăți mari, cînd limba noastră e bagatelizată și făcută de de rîs, cînd judecătorii noștri sînt la avanzări trecuți cu vederea, e timp, ca și avocații noștri să nu se ocupe numai cu strîngerea de avere, ci să pună puțin umărul la muncă națională și să aducă puțin jertfe.

Timpul dinții ar merge cam greu, dar în decurs de o jumătate de an am putea avea judecatorii, la cari un proces purtat în limba germană ar fi o raritate și ca să ajungem acest timp, atîrnă numai dela avocații noștri.

Deci d-lor avocați, la muncă, căci poporul, care Vă nutrește, Vă cere acuma și puțină muncă națională.

Răspîndiți
„Apărarea Națională“.

Quo usque...?

Nu mai puțină indignare decît cazul administratorului Hexel a produs în întreaga țară și recenta denumire de medici primari și secundari la spitalele țării. Cu toate că deja în numerii noștri 58 și 59 din anul trecut, cînd cu denumirea medicilor dela spitalele din Suceavă și Rădăuț, din cauza că aceștia nu cunosc de loc limba română, am adus înaintea publicității strîmbătatea, ce ni se face nouă Romînilor decătră puternicii zilei dela comitetul țării, astăzi trebuie earăși să registrăm o știre, pe cît de tristă, pe atît de plină de reavoință.

Nu mai puțin de cinci medici secundari au fost din nou denumiți la spitalul țării din Cernăuț, dintre cari numai unul, Dr. Iuliu Mălinaș, e Romîn, pecînd ceilalți patru, Dr. Rappaport, Dr. Vogel, Dr. Souлары și Dr. Wlynski sînt străini de țara noastră, străini de legea și de limba noastră.

Și denumirea asta earăși de comitetul țării a fost comisă. Bărbați străini de țara și de legea noastră au fost aplicați în serviciul țării ca funcționari ai țării cu dreptul la penziune. Și iarăși dl Floarea Lupu, acel bărbat, care contestează oricărui Romîn, odată ce acesta nu se supune orbis enutei sale, dreptul de a se gira de Romîn, a dat mină de ajutor la acest sacrilegiu comis față de națiunea noastră. Țara ni-i plină de străini, averea noastră, cu toate că dl Lupu, în marinimoșia sa, ne-a dăruit banca țării, trece pe xi ce merge în mîni străine, limba noastră e făcută de batjocură, fii noștri sînt siliți să emigreze în țări străine, ca să-și poată afla bucățica de pîne necesară pentru traiul de toate zilele, și reprezentanții poporului în sfatul țării, oploșesc pe tot trasul și împinsul la simul țării noastre și îl nutresc cu munca noastră. Oare și-au dat domni din comitetul țării, cîți străini de țară, de lege, de neam și de limbă sînt găzduiți în serviciul țării? Și-au dat domniile lor

sama, ca acestia în decursul timpului, înmulțindu-se în mod natural, vor face cum a făcut ariciul cu orită, adică, după ce a fost găzduit de cârtiță în decursul toamnei, a scos-o pe aceasta din cuibul ei cu totul afară? Știu domniile lor, că aplicarea oricărui străin în serviciul țării noastre, înseamnă un păcat de moarte față de poporul băștinaș? Știu domniile lor, că fiii noștri rar când sînt aplicați în alte provincie, ear dacă și sînt cîndva aplicați în străinătate, aceasta urmează numai din «considerante de noi neprețutate», și sînt cei mai buni fii ai poporului nostru?

Am scris sute de coli, zbiciuind abuzurile, ce se comit la comitetul țării, făcîndu-l responsabil pe marele naționalist, Florin Lupu, de tot abuzul comis. În loc ca d-sa să ni dea deslușiri asupra afacerilor denunțate, d-sa ne împoacă cu mi de sudalme în jurnalul său »V. P.«

Dacă d-sa nu este în stare să pună capăt la astfel de samonovnicii, de ce nu o spune răzvodit și de ce nu face loc altui bărbat? Dece, dacă vede, că se prepară astfel de atacuri la viața noastră națională, d-sa nu alarmează naționa, cerînd ajutor contra dușmanilor noștri? Sau crede d-sa, că cerînd d-sa acest ajutor, noi cești din jurul »Apărării« vom refuza acest ajutor? Nu, vom pune imediat în picioare companii, batalioane, regimente, brigăzi întregi întru apărarea noastră și nu vom lăsa arma din mînă, pînă nu vom fi respins ateu. Dacă dl. Lupu nu face ce-i impune datoria sa de naționalist, atunci trebuie să credem, că și d-sa este complicele dușmanilor noștri și răspunderea pe capul său cade.

Noua organizație pentru serviciul silvic-tehnic auxiliar la direcția bunurilor fondului relig.

Pentru a informa publicul, îndeosebi acele persoane, cari aspiră la posturi de brigadieri (ferșteri) sau pădurari în serviciul fondului, ținem a da o dare de samă asupra personalului, care în urma unui emis ministerial din Octombrie 1907, se va aplica de acu înainte în serviciul silvic-tehnic auxiliar și în serviciul simplu auxiliar.

După noul emis personalul silvic inferior e organizat în trei categorii și anume:

1. Categoria personalului pentru serviciul silvic-tehnic auxiliar sau categoria ferșterilor (Forstschutz- und technischer Hilfsdienst).
 2. Categoria personalului pentru serviciul de pază sau categoria pădurarilor (Forstschutzdienst).
 3. Categoria personalului pentru serviciul auxiliar sau categoria ajutorilor de pădurari. (Aushilfsdienst).
- Aspiranții pentru categoria I vor avea să documenteze prin un testimoniu medical, că sînt deplin sănătoși și apti pentru serviciul de codru (Hochgebirgsdienst), prin tes-

timonii de școală, că au absolvat cel puțin 3 clase de gimnaziu, reală sau liceu (Bürgerschule) și că cunosc pe lingă limba germană și o altă limbă din țară.

Acești aspiranți vor fi aplicați ca scriitori, în cancelărie (Forsttagsschreiber) sau ca voluntari în serviciul extern (Forstzögling) la o administrație silvică cu un salariu lunar de 40—60 coroane și vor figura ca urmași pentru personalul de categoria II.

După doi ani de praxă scriitorul sau voluntarul va fi trimis în cursul silvic din Franzthal, care în fiecare an la 1 Septembrie și durează 10 luni.

După absolvirea cursului, candidatul se va supune examenului de forestier inferior de stat (Niedere Staatsprüfung für den Forstschutz- und technischen Hilfsdienst) la guvernul țării și prestîndu-l va fi trecut în lista personalului pentru posturi stabile. Conform posturilor libere va ranja mai întâi la rangul de ajutor de forestier (Forstgehilfe) clasa II și I cu un salariu lunar de 80 resp. 90 coroane, apoi la rangul de brigadier (Ferster) clasa III, II și I cu un salariu anual de 1000, 1200 și 1400 cor.; adăus de activitate de 200 cor. pentru clasa III și de 240 cor. pentru clasa II și I, un pașal anual de 50 coroane pentru îmbrăcăminte și cu dreptul la două quinqueni la 200 cor.

Abia baigaderii sînt cu caracter definitiv și cu dreptul la pensie.

Aspiranții, cari nu pot documenta studiile, ce se pretînd pentru categoria I, avînd numai 2 sau 1 clasă de gimnaziu sau reală, sau chiar numai școala poporală, vor avea de absolvat 3—5 ani de praxă și abia după termenul acesta vor putea fi primiți în cursul din Franzthal, însă numai atunci, dacă în decursul praxei se vor valida ca apti pentru posturi stabile și vor corespunde pe deplin condițiilor cari se pretînd dela personalul din categoria I.

Acei feciori însă, cari sînt deplin sănătoși, știu bine a scrie și ceti, dar nu posed limba germană în gradul, care se recere și nici nu dau după intelectualul lor garanța, că în decursul praxei își vor cîștiga științele necesare, pentru a putea aspira la posturi stabile de categoria I, vor fi primiți în categoria II ca pădurari de clasa III (Waldhüter), avanzînd cu timpul la clasa II și I cu un salariu lunar de 50, 60 și 70 cor. Tot așa vor fi înrolați în categoria II toți scriitorii și voluntarii, cari nu vor presta examenul de forestier de stat, de altmîntrelea însă vor corespunde condițiilor, cari se recer în serviciul dela un pădurar.

Se înțelege de sine, că atît aspiranții pentru categoria I, cit și pădurarii vor fi eliminați, dacă nu vor corespunde serviciului. Pentru categoria III vor fi angajați ajutorii de pădurari (Aushelfer) pe timp limitat (1—4 luni) așa dară numai în caz de trebuință (îndeosebi în timpul tăerilor), cu un salariu lunar de 30—40 cor. Ajutorii aceștia o să facă numai servii de pază și nu e numai decît de lipsă să scrie și ceti. Ei vor fi destituiți cu ziua, în care serviciul lor nu e mai mult de lipsă.

Personalul de categoria I și II (ferșteri, forestieri ajutoari și pădurarii) au pe lingă salariile indicate mai sus, locuință gratuită, 4 fălci de loc ca deputat și 3—3 și jum. stînjeni de lemne de foc la an.

Forestierii ajutoari și pădurarii nu sînt definitivi, li se poate deci abizice serviciul cu termen de 4 săptămîni și n'au drept nici la penzie, nici la vre-o altă alimentare,

Avanzamentul dela voluntari, scriitori sau pădurari pînă la ferșter durează cam de regulă 10—12 ani, dela pădurari de clasa III pînă la clasa I 8—10 ani.

După cele zise mai sus nu e exclus, că și pădurarii pot cu timpul avanza din categoria II în categoria I, naturalminte numai atunci dacă se vor evalifica apti pentru serviciul tehnic.

E conzult, că toți acei, cari nu posed studiile necesare, aspirează însă la categoria I, să petiționeze după posturi de pădurari (Waldhüter) și nu după posturi de scriitori (Forsttausschreiber) sau voluntari (Forstzögling) și anume din cauza, că are pe lingă salariul mai mare de 50 cor. încă locuință, pămînt și leme de ars, pe cînd cei din urmă au numai simplu salariul de 20—30 cor. la lună. Si atît pădurarul, cit si scriitorul sau voluntarul pot trece după trei, patru sau cinci ani de praxă — praxă depinde dela călitățile respectivului — în cursul dela Franzthal pentru a se supune mai pe urmă și examenului de stat.

Ar fi foarte de dorit, ca tinerii noștri ești cu 2, 3 sau patru gimnaziale din școală, nu mai puțin și acei feciori dela țară, cari au absolvat școala poporală și mai ales acei, cari au servit la oaste, să îmbrătozeze serviciul acesta, ca pote tot cu timpul să ajungem a ocupa posturile aceste, bine dotate, cu fiii neamului nostru. De prezent e reprezentată starea aceasta cu 22% romîni și 78% străini.

Am dat informațiunile aceste pentru a încuraja tinerii noștri și rugăm ca inteligența dela țară, să ne steie în mînă de ajutor la acvirea aspiranților de neamul nostru.

Redacțiunea noastră e la tot momentul gata să deie deslușiri și mai detaliate și va avea o satisfacție, dacă tinerii noștri se vor adresa la ea în număr cit se poate de considerabil.

Toate petițiunile pentru posturile de mai sus, sînt a se adresa la direcția bunurilor, totodată însă ar fi conzult, să fim avizați și noi, ca să putem eventual interveni în favorul penșilor.

„APARAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.

Din Sirete.

Stimate d-le redactor!

Rog, ca să primiți în coloanele prețuitului D-Voașre ziar următoarea rectificare la articolul d-lui Oreste Dlujanski din »V. P.«

Referitor la articolul părintelui Dlujanski, rectific, că a fost tendențios scris și că nici un cuvînt, nici o faptă îndusă, nu-i așa cum o descrie d-sa. Știe doară fiecare, chiar și partizanii săi, că și căută nod în padură, că fără aceasta nu poate trăi. D. e. cum a scris, că l'aș fi calumniat, că a defraudat bani. D-sa m'a

pirit, în buna credință, că i-a succedea, amenințîndu-mă înainte în »V. P.« ca să capete dela mine o declarare de onoare cum a căpatat hoc tempore dela tatăl meu, pe care încă pentru nimicuri l'a tras înaintea judecătoriei și care la stăruința judecătorilor și a apărătorilor i-a și dat'o. Spre a Vă elucidă așa un caz, vreu numai să amintesc, cum la pîrit d-sa pe tatăl meu, că nu vrea să-i creadă că rîfuiala dată de d-sa la predarea averii bisericești noului paroh îi corectă. Predarea a aflat loc în biserică înaintea episcopilor și deputaților bisericești, de care face parte și tatăl meu. Deci a adus afaceri, cari s'au pertractat chiar în biserică înaintea judecătoriei, a citat ca martori toți episcopii prezenți și chiar pe paroh, pe care numai decît a vrut să-l jure. Pe ceilalți episcopi i a jurat, pe paroh la stăruința judelei și a apărătorilor, cari au fost de naționalitate și confesiune, l'a eliberat de jurămînt. Și cu toate aceste a fost tatăl meu nevinovat, cerînd socoteală, care drept nu-i poate conzistoriul contesta. A dat însă declarare, ca să nu se blameze hierarhia bisericească din Sirete mai tare.

Eu nu am vrut să-i dau declarare, pro primo, că nu m'am simțit vinovat, pro secundo, că să nu-și cîștige venerabilul părinte-un servit pentru a primi îndeobște declărări de onoare dela reprezentanții familiei mele. Am stărut cu atît mai mult la pertractarea din 25 Faur st. n. a. e. ca să-mi dea o declarare de onoare, adecă mie și soc. acad. „Junimea“, căci pe noi a fost ochit'o venerabilul părinte, căci venisem doară ca reprezentant al acestei societăți. Nevoind venerabilul să dea declarare, a pertractat judele la fine și am fost achitat. Acu vreu să vă numesc persoanele, pe cari i-a chemat Oreste ca martori și să Vă descriu evenimentele în decursul pertractării. D-se a citat ca martori 7 persoane, adecă 5 preoți și doi învățători superiori. Preoții sînt unii din cei mai stimați și venerați în județul nostru. Da Oreste i-a silit chiar, ca să depuie mărturie sub jurămînt »u zw. von wegen der Parteilichkeit« deși judecătorii și chiar apărătorii săi s'ar fi mulțumit cu o mărturie simplă. Din învățători na venit nimeni. La jurat numai pe un preot, căci l'a muștrat cugetul să-i jure pe toți. Se mira lumea în auditoriu, cum a putut Oreste cere asta. Sigur confirmă și cimentează o astfel de procedură iubirea și credința parochienilor cătră biserică și preot. În zădar caută apărătorii să-l îndemne ca să-și retragă pira, făcîndu-i plausibil, că nu află nici un atac, nici un semn de calumnie. Deabea după ascultarea tuturor 5 preoți, a retras pira și a fost dată posibilitatea, ca să rostească judele sentința. A vrut d-sa să citeze încă și pe președintele Internatului, pe protopresviterul Hostiuc ca martor, n'a consimțit la aceasta însă judele. Făcîndu-i un preot, care a fost martor, reproșul la ce cere jurămîntul colegilor săi, se depline d-sa judelei și dă aceasta la protocol. Eară cauza acestor pertractări monstruoase a fost, că eu am zis la ședința internatului, că banii trimiși de „Junimea“ sînt venit curat dela serată, eară d-sa ni-a contrariat, că banii aceștia sînt dintr'o casetă, care stă în „Junimea“ spre a primi daruri banești dela particulari. Nu scriu acest articol poate ca să-l pîrăsc sau să-l condam, sau să-l ridicalez pe catichetul meu, ci numai și numai ca să-mi rectific purtarea mea ca tînar, care sta pe prima treaptă a carierii sale, i-ar fi fost o condamnare de mare stricăciune, adecă o pată pentru toată viața. Lui îi iartă toată lumea și-i

aproabă faptele sale atit Eminința Sa, cit și venerabilul Cozistoriu, cit și chiar inspectorul Simionovici, care iia in scut. Mie cine stie, ori ar fi aprobat tribunalul o condemnaare, cind aș fi petiționat după un post. Ar fi bine ca și domni deputați să ne ajut. a delătura pedecele, cari ni stan în cale, cind e vorba de a ajuta băieților dela Internat. Inchipuiți-Vă vr'o 20 de membri susțin un internat de vr'o 30 de băieți și la urma urmei ne) trage casarul internatului, Părintele Orest inaintea judecătoriei și aduce prin această afaceri interne ale societății în public. Deși luptăm așa de greu, au membri ca acesta așa de puțină seriozitate.

Așa-i acu în lume, că preotul, a cărui misiune este să facă pace între parohienii săi și să propage iubirea cătră aproapele, trage mai întăiu pe tata în judecătorie, apoi batjocurește în familie în foaie și poate la fine trage și pe fiu, care i-a fost elevul său, înaintea tribunalului.

Pentru Dumnezau, îți vine numai să treci cu toată familia la protestantism, ca să ai pace de acela, care ar avea să te apere!

Prea sfințite; fă dreptate:

Primiți mult stimat domnule redactor mulțămitele mele cele mai sincere pentru publicarea și asigurarea deosebitei stime și considerațiuni dela

Eugen Silion,
iur. abs.

Știri locale și din țară.

Decorări. Preacuviosia Sa, părintele archimandrit al sf. mănăstiri din Suceava, dl Gideon Balmos, a fost decorat cu medalia de 40 ani de servit credincios. Transmitent înaltului dignitar la această decorare rară cele mai sincere felicitări, cu dorința, că încă mulți ani să avem parte de Prea cuviosia Sa.

Examen. Dl Constantin Nastasi, licențiat în științele juridice, a trecut cu succes foarte bun examenul juridic politic. Felicităm din inimă

Starea lui Lueger. Se vestește din Lovrano că starea sănătății lui Lueger, primarul Vienei, s'a îmbunătățit în ultimul timp așa de mult, încit zilele aceste a putut întreprinde pe jos o călătorie la Abazzia.

Balul »Junimei». În raportul nostru despre balul, aranjat de soc. academică »Junimea», s'a farișat o eroare, pe care ne grăbim a o rectifica, cerșind totodată scuze. Societatea »România Jună» din Viena a fost asemenea reprezentată la acest bal prin membrii ei Gramatovici și Turnavschi, moment, despre care nu s'a făcut mențiune.

»Armonia». După cum s'a anunțat, aranjează societatea în localitățile proprii, Simbăta în 7 Martie a. c. o simfonie, la care onor. public se invită pe această cale. Toaletă simplă: începutul la oarele 9 seara.

Societatea meseriașilor romini din Cernăuți și suburbii ya aranja Duminică în 8 Martie st. n. a. c. în sala de tir (Schützenhaussaal) din grădina publică, o petrecere populară cu dans, cîntece, declamări, reprezentări cu cîntări în grupe și jocuri naționale. Comitetul: Bucevschi Dimitrie, preșodinta, Abager Georgi, Bor Vasile, Dancilă Nicolai, Chichifoi Vasile, Fochi Nicolai, Lencu Vasile, Pitel Giorgi, Scalat Modest, Ursu Alexandru, Vistec George. Dirigentul coralui: V. Vasilescu. Începutul la 2 oare după amiază, finea la 4 oare de noaptea. Începutul părții oficiale după program la 7 oare seara. Proșul de intrare, pentru bărbați 80 bani, pentru dame 50 bani. Suprasolul se primește cu mulțămiri și se va citi pe cale ziaristică. N.B. Intrarea la petrecere numai cu invitarea aceasta. Persoane cari doresc a fi invitate se pot adresa cătră membrii comitetului, dela cari vor primi invitarea. Persoane cari vor să coopereze în vreo grupă, să se anunțe de cu timpuriu la dl Vasilescu.

Timbre jubilar. Administrația poștelor austriace a emis cu ocaziunea jubileului de 60 de ani ar împăratului Francisc Iosif I timbre speciale, cari circulă dela începutul anului 1908. După ce timbrele au fost împărțite, birourilor de poștă, s'a observat că nu convin, fiindcă se poate șterge de pe ele stampila poștală. De aceea în scurt timp vor fi emise noi timbre jubilar.

»România Jună» din Viena. Comitetul soc. »România Jună» s'a reconstituit în următorul mod: preșodinta Iancu cav. de Popescul, inginiur; vicepreșodinta Alcibiades Cărăuș, stud. chem.; secretar de extere Dimitrie Marmeliuc, stud. în lit.; secret. de interne Constantin Oancea, stud. med. Casier Eugeniu cav. de Paniel, stud. în lit.; conștrollor Iuniu Br. Docolin, stud. med.; bibliotecar Isidor Vitencu, stud. geod.; econom Constantin cav. de Zoppa, stud. iur.

Știri din lume.

Verificare. Comisiunea a IV-a verificătoare a verificat mandatul dep. Dr. V. Lucaci.

Depunerea proiectului Cassei Rurale. Domnul ministru de domenii a depus Vineri în aplauzele Senatului proiectul de lege pentru inființarea Cassei Rurale, votat de adunarea deputaților în ședința din 14 Faur c, și un proiect de lege pentru recunoașterea calității de persoană morală societății de binefacere »Moldova» din Iași.

Stațiuna agronomică face din nou cunoscut agricultorilor să nu semene nici o sămănță cumpărată din comerciu, înainte de a fi examinată. Semințele plantelor de nutreț ca țerțaria, trifoiurile, sparacete, ierburile, etc., cari sînt foarte și se aduc aproape toate din afară, sînt supuse falsificărilor. Cui nu avem încă o lege în privința acesteia, se vinde semințe de multe ori de cea mai proastă calitate. Cine are să nu fie păcălit, să trimată spre control Stațiunea agronomică, șoseaua Kiseleff, proba din sămănța ce dorește să cumpere, (în cantitate aproximativ de 100 gr.) Analisa semințelor se face pentru agricultori pînă la alte dispozizii, gratuit.

Vorbirea deputatului romin, Dr. Aurel Vlad in parlamentul ungar. Deputatul romin dl Aurel Vlad, a luat cuvîntul în ședința de ieri în camera, vorbind în chestia reviziei regulamentului camerei. Dl Aurel Vlad a declarat dela început că este în contra oricărei revizui, știe că această revizuire este făcută spre a se impiedeca o eventuală obstrucție. Deputații naționaliști însă sint din principiu în contra oricărei obstrucțiuni. Guvernul ungar ar trebui să înțeleagă, că prin nici un regulament nu va putea impiedeca obstrucția, atunci cînd unul dintre partidele din dietă s'a hotărât să folosească de această armă. Dl Vlad vorbea cu această ocazie istoricul obstrucției în camera ungară și spune că ea datează de la venirea la putere a sovietului. Prin revizuirea regulamentului camerei, autoritatea sovietului va fi impiedecă, nea deputaților naționaliști atunsa cînd veni în discuție proiectul de lege pentru reforma electorală. Nu va fi nici regulam numai contra naționaliștilor, ci și în contra Croaților și a serboșilor. În numele deputaților naționaliști, deputatul Vlad respinge proiectul.

Proiectul de lege pentru exproprierea Polonilor. Proiectul de lege pentru exproprierea silită a Polonilor a fost primit la 1 Martie de senatul prusian. Proiectul s'a primit fără nici o modificare adăsu de comisie. Numai averile bisericilor nu vor putea fi expropriate. Terenul cumpărat în feul acesta pentru coloniștii germani, va fi de 70 mii hectare, iar suma votată e de 254 milioane mărci. Înteressant e faptul, că prințul Ernest Gunter și mai mulți prieteni ai împăratului au votat contra proiectului.

Guana contra tricolorului. Cetim în »Gazeta Transilvaniei»: Ni se comunică un caz ce numai la noi se poate întimpla. Zilele trecute s'a înmormintat un bărbat.

Herte), fiica profesorului Iuliu Römer din Brașov. A fost o înmormintare mare și frumoasă. Din acest prilej dureros au sosit din diferite părți ale țării condolențe și cununi în semn de doliu pentru prea de timpuriu decedată. Intre numărdoasele cununi depuse pe cosciug a fost și una trimisă din partea unei familii din România, împodobită cu treicolorul regatului. Organului poliției, chemat să sustină la astfel de ocaziuni ordinea, i-au fost colorile nevinovate un spin în ochi și fără a ține cont de doliul profund al familiei și a mulțimei, ce venise să conducă la ultimul lăcaș pe repăosată, — a confiscat tricolorul regatului vecin ce atirna de cunună, cind a pornit conductul.

Isprăvuri de aceste s'au mai întimplat aic. Ne aduceam aminte, că chiar în locuința mortului, pînă cind încă nu era mișcat din loc, a fost confiscată o cunună tricoloră venită tot din România. N'a fost atunci cruțat nici sanctuarul loșului mortului. Aceasta s'a întimplat la înmormintarea bancherului Constantin Steriu. Deosebirea nu e mare. Cazu s'a repetat acum cu toate că de atunci am intrat în veacul al douăzecelea. Barbarie atunci, barbarie acum! Trist este însă, că unele organe ale poliției din acest oraș, vechiu centru de cultură germană și romină, se prestez la asemenea năzdrăvăni.

Victima automobilului princiar. Din București se anunță că starea copilului Ionel Dobrea, victima automobilului princiar, continuă a fi gravă. Din cauza loviturii puternice ce a primit în frunte, s'a produs o fractură a bazei craniului. Copilul se află într-o somnolență continuă și are dese emorragii nasale și faringiale. Cu toată starea gravă în care se află el, dl prof. Dr. Toma Ionescu și dl Dr. Iacobovici au speranțe mari; că copilul va scăpa cu viață. Principesa Maria a vizitat ieri din nou pe copilul Ioan Dobrea. Lângă patul micului suferind, se afla în momentul acela și muma copilului, care de trei zile nu s'a despărțit decit cîteva oare de pat. Principesa Maria s'a dus la nenorocita mumą și stringindu-i mîna a mîngăiat-o pe față, spunîndu-i să aibă speranțe, deoarece copilul se va face bine. Scena aceasta a mișcat pe medicii și pe toți cei, cari se aflau în sală. Principesa Maria a părăsit pe bolnav și a anunțat că va veni și astăzi. La plecare principesa a rugat stătutor să fie avizată prin telefon cit mai des de starea copilului.

Acordarea drepturilor electorale femeilor în Anglia. Camera comuncelor a adoptat cu 271 voturi contra 91, proiectul de lege depus de deputatul Stancer liberal, prin care se acordă dreptul electoral femeilor. Dl Gladstone, secretar de stat la interne, a declarat că guvernul observă o atitudine neutru, relativ la acest proiect de lege. Este puțin probabil ca proiectul să devină lege în această sesiune.

Bibliografie.

- 1. În institutul de arte grafice și editură »Minerva» din București, B-dul Academiei 3 — Edgar Quinet 4 (vezi insectul respectiv din numărul prezent) a apărut de curind: C. Sandu Aldea; 2. Pe drumul Bărganului» 8°, 250 pagini, preț: 1 leu 50 bani, cu următorul cuprins: 1. Pe drumul Bărganului. 2. Veșnicia. 3. Dătoria. 4. Frații de cruce. 5. La gură. 6. Ochiul. 7. Radu Șoloparu. 8. Doi călărăși și 9. Cîteva însemnări.
- Recomandăm cu toată căldura această excelentă carte, scrisă în un stil model publicului nostru, cu invitațiunea de a sprijini din răspuleri institutul »Minerva», care nu crută nici o cheltuială pentru a procura poporului romin o lectură etină și bună.

Mulțămite publice.

Venerabilitatea Sa părintele Nicolai Popovici paroh în Mihoveni, a... Soc. Doamnelor romine din Bucovina.

100 cor. din partea sa; ear din Anea ven. sau părinte a repăus. protopresviter din Udești Vasile Popovici, a predat Sf. Sa două cărțile de depuneri la »Inșoțirea de păstrare și credit în Uidești» pe suma de 500 c. destinate de repăusatul binefacător pentru societatea numită, cu scopul de a inființa la timpul său o fundațiune pe numele »Vasile Popovici, protopresviter Uidești».

Din partea comitetului se aduce Ven. Sale păz. Nicolai Popovici cea mai sinceră mulțămire pentru marimnosul dar, ear răpăusatului binefacător, protopresviterului Vasile Popovici, fie-i memoria eternă.

Pentru comitet:
Prezidenta: ¹⁹
Elena de Popovici n. contesă Logothetti.
Secretara:
Minodora Stefanelli.

In scopul zidirii casei naționale din Bucovina noi s'au îndurat de a colectat și singuri au și contribuit următorii domni și doamne:

- Lista Nr. 31 încredințată d-lui Palamarescu, profesor la gimn. g. or. din Suceava: D-sa 5 cor.; d-nii V. Morariu prof 3 cor.; I. Năstă prof., Constantin Procopovici, prof., Filimon Taniac, Teod. Tovaruișchi cite 2 cor.; Marian Liviu, Sorocean Cornel, A. Iegan, L. Tomoiaică, C. Georgian, Dimitrie de Repta Archip Roșca profesori, Păr. Lucaș, Vasile Boca, I. Stefaniuc, d-nii Em. Iliuș, Eugen Bodnărescu, N. N. și G. Vihovici cite 1 coroană; Octav Ciupercovici 50 bani. Suma 30 cor. 50 bani.

Pentru dame.

Ca și în ani trecuți, așa și în anul acesta comitetul comunal camăta banilor dela fondul sărașilor în sumă de 90 cor. și cîteva bani. Din fundațiunea repăosatului protopresviter și paroh Vasile de Popovici din Zdești au incurs suma de 51 cor. și cîteva bani. Cabinetul de lectură »Unirea sub Oadece» din loc a dăruit 14 cor.

Din aceste parale s'au cumpărat prin epitropia școlară încălțări, îmbrăcăminte cărți și requizite pentru copiii sermani dela școală. Din partea conducerei școlare se aduce în numele școlariilor sprijin și onoratei antistii comunale, onoratei d-nej. repăusatului protopresviter Vasile Popovici, cit și onoratului cabinet de lectură din loc mulțămitele cele mai cordiale.

Dela conducerea școlară de 4 clase din Udești:
Nicolae Botezat,
inv. sup.

AVIS.
Aducem la cunoștință că »Buletonele» lui Mihai Teliman, editate de soc. »Junimea» se pot procura dela această soc. cu prețul redus de 1 cor. 50 bani.
»Junimea».

O economă
se caută la un preot bătrîn la țară.
Respectiva trebuie să se cunoască și la bucătărie.
A se adresa la biroul tipografiei »Palatul Național».

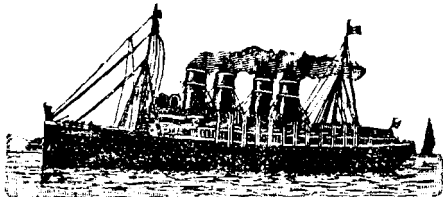
14

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

La Canada și America

direct și fără a se sui pe altă corabie

transportează cel mai
repede și mai bine
Biroul de călătorietransportează cel mai
repede și mai bine
Biroul de călătorie**„GLOBUS”**

M. FEUERSTEIN

concesionat de inaltul guvern i. r. al țării

Cernăuț, strada primăriei No. 14.

Nu cumpărați bilete de călătorie mai înainte de ce vă informați la biroul de călătorie „Globus”.

Luați seama la Numărul 14 din strada Primăriei (Rathausstrasse No. 14), că numai acolo se află Biroul de călătorie „Globus”.

14

14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14 14

14

Marți în 3 Martie a. c. oarele 8 dimineața

s'a deschis

Prăvălia pentru articoli de modă

(articolele cele mai noi pentru croitori) a lui

Moriz Herman **Cernăuț, piața principală**
(otel Cafe Paris).

Comande din provincie se vor efectua acurat. — Depozit de articole aparținătoare costumelor naționale românești. — Stofe de dantele, văluri, stofe de gaze, de mătăasă, de peluches, cordele, călțuni, mănuși, colane, bumbi, dantele veritabile, broderii din Svițera, stofe de canava, mătăasă și lână.

Cetiți „Apărarea Națională”.**Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț**

Fondată la 1873

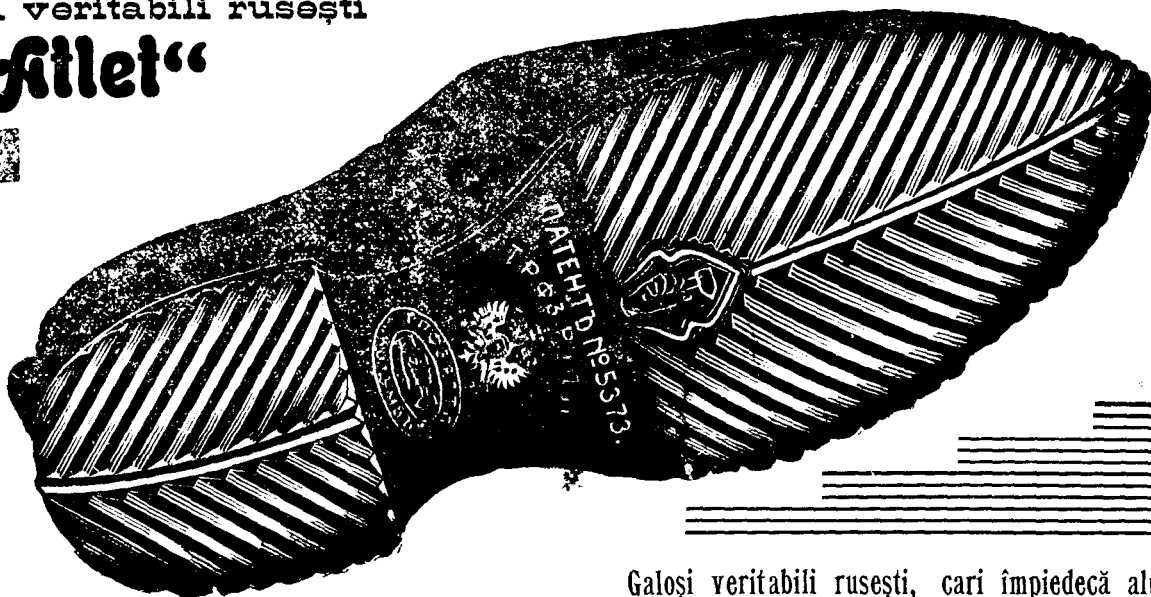
Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz; pentru argintării de Alpaka și China: W. Bachmann & Co., Viena.

Prețuri moderate pentru blăni și mărfuri de iarnă de tot felul. Cușme de blană pentru domni, persiane, sealschin, nutria, cușme de stofă pentru domni, cușme de lână pentru dame la patinat. Albituri veritabile pentru vinători. Chenille de Echarp și postavuri, cușme de lână, colțuni, mușchete, încălzitori pentru pîntece, genunchi, puls și pulpe la picioare, gemandane pentru călătorie, necessaire pentru călătorie și cusut. Albumuri și casete, mărfuri de piele, Tașcuțe portative pentru dame, oglinzi portative și pentru toaletă, utenzilii de scris, fumat și garnituri. Bețe de primblare cu sau fără argint, bumbi pentru manșeșete și gulere.**Modele cele mai solide mai frumoase și mai noue de papuci pentru dame, domni și copii. Galoși și șușoni, cele mai bune fabricate.****Pentru dame:** papuci eleganți pentru bal, vînturari feleuriți, batist și mătăasă, colțuni de mătăasă și crep, sădea și ajour, mănuși de piele, boas din pene de struț și marabout, cele mai moderne mătăsuri, echars, colanele cele mai noue, obiecte pentru împodobirea părului.**Pentru domni:** Papuci jumătăți de feliul cel mai elegant, jobenuri și clacuri după fasonul cel mai nou, colțuni, crep colorii de modă, mănuși după fabricatele cele mai fine, Cameși batist, pique, gulere, manșete, cravăți, batiste de mătăasă și stoă.**Cele mai fine parfumuri franzezești și englezești. Perii de cap, straișe și dinți.****Palarii de mătăasă. — Cele mai frumoase cravate englezești și vieneze.****Puști de vinătorie' Tășci, gamașe, minecare, scaune purtărete, munițiuni etc. etc.****Săniuțe, sistem rodel; la aceste cepițe, gamașe și mănuși.****Atențiune!**

Galoși veritabili rusești

„Atlet”Garantie deplină pentru
cvalitate și durabilitate.Galoși veritabili rusești, cari împiedecă alunecatul.
Patente N-rii: 6888, 8020, 18564, 5373, 3422, 2374, 18597.**Cereți pretutindeni numai galoși „Atlet”**

Se pot afla la firmele:

B. Baltinester.**Gottesmann & Nadel.**Redacția și administrația
ziarului**„Apărarea
Națională”****Cernăuți**
strada Stefaniei No. 13.**„MINERVA”**stabiliment de arte grafice
și institut de editură**BUCUREȘTI**

Bulevardul Academiei 3

Strada Edgar - Quinet 4

cea mai bogată
editură în scrieri
naționale**Cetiți și abonați „Apărarea Națională”.**